

GEREKLİ BİLGİLER

DEVLETÇE TANINAN MÜLTECİLER

Bu belge, 'Convention Refugees – settling into New Zealand' (Devletçe Tanınan Mülteciler – Yeni Zelanda'ya Yerleşmek) adlı videoyu destekleme amaçlıdır. Aşağıda izleyebileceğiniz videoda adı geçen ajans ve hizmetler hakkında bilgiler barındırmaktadır.

www.youtube.com/watch?v=wuxqfnD-WsA

Tanımlar

Talep	Yeni Zelanda'da mülteci ya da koruma altındaki kişi statüsü için yapılan başvuru veya müracaat
Talip	Mülteci ya da koruma altındaki kişi statüsü için başvuru yapmış fakat talebi ya da müracaatı henüz bir karara varmamış kişi
Devletçe tanınan mülteci	Yeni Zelanda'da Mülteci Statüsü Birimi (Refugee Status Branch) ya da Göç ve Koruma Mahkemesi tarafından mülteci olarak tanınmış bir kişi

Devletçe tanınan mülteciler, Yeni Zelanda'da çeşitli kamu ve destek hizmetlerine erişme hakkına sahiptirler. Haklarınız, vize statünüze bağlı olabilir.

Tercümanlar

Doktora görünmek veya bir devlet ajansına gitmek gibi önemli işler için tercüman kullanmak isteyebilirsiniz. Language Line (Dil Hattı) ücretsiz bir telefonla tercümanlık hizmetidir. Tercümanlık hizmetinden yararlanmak için görüşmek istediğiniz devlet ajansına gittiğinizde veya telefon açtığınızda, Language Line'ı isteyin.

ethniccommunities.govt.nz/story/how-language-line-works

languageline.govt.nz

Yardım almak – genel

Devletçe tanınan mülteciler, bazı destek hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir. Bu hizmetlere erişmek için INZ'den veya Göç ve Koruma Mahkemesi'nden gelen ve mülteci veya koruma altındaki bir kişi olduğunuzu tasdik eden mektubu göstermeniz gerekebilir. Bazı ajansların, sizin statünüzü kontrol etme konusunda INZ ile anlaşmaları vardır. Onlar haricinde, hizmet sağlayan ajanslar Mülteci Statüsü Birimiyle irtibata geçerek statünüzü öğrenebilir. Bunun için sizin izin vermeniz gerekebilir:

Mülteci Statüsü birimi (Refugee Status Branch): 09 928 2236

RSB@mbie.govt.nz

immigration.govt.nz/audiences/supporting-refugees-and-asylum-seekers/asylum-seekers

Kimlik

Pek çok hizmete erişmek için bir kimlik belgesine ihtiyaç duymanız muhtemeldir. Genelde, kimliğinizi ispat etmek için bir pasaport yeterlidir. Eğer pasaportunuz yoksa, Bir Kimlik Sertifikası (Certificate of Identity – COI) almanız gerekebilir:

passports.govt.nz/what-you-need-to-renew-or-apply-for-a-passport/certificate-of-identity-or-refugee-travel-document

Kimlik Sertifikası (Certificate of Identity-COI) – İç işleri Bakanlığı (The Department of Internal Affairs -“DIA”) Yeni Zelanda vatandaşı olmamanız, Yeni Zelanda’da yaşıyor olmanız ve vatandaşı olduğunuz ülkeden pasaport alamamanız halinde size bir COI verebilir. Kimlik Sertifikası en fazla iki sene geçerlidir.

Mülteci Seyahat Belgesi (Refugee Travel Document) – Eğer Yeni Zelanda vatanadaşı değilseniz ve mülteci statünüz onaylandıysa, DIA size seyahat etmeniz amacıyla bu belgeyi verebilir. Mülteci Seyahat Belgesi en fazla 5 sene geçerlidir.

INZ'nin verdiği COI belgesi temel olarak vizenizi göstermek için kullanılır. Göçmenlik dışında kullanımı ve geçerliliği sınırlıdır.

Kalıcı Oturum İzni

Devletçe tanınan bir mülteci olarak, kalıcı oturum iznine başvurma hakkınız vardır. Bu, Yeni Zelanda’da süresiz olarak yaşamanıza olanak sağlar. Bu yüzden, mümkün olan en kısa sürede oturma iznine başvurmanız önemlidir. Başvuru yapmak için Oturma İzni Başvuru formunu (Residence Application form) doldurmanız gerekir:

immigration.govt.nz/documents/forms-and-guides/inz1000.pdf

Hangi kategoride başvurduğunuz sorulduğunda, “Diğer” (Other) kutusunu işaretleyin ve “Mülteci ve Koruma” (Refugee and Protection) yazın. Tamamladığınız başvurunuzu aşağıdaki adrese gönderin:

Immigration New Zealand
P O Box 76895
Manukau City 2241
Auckland

INZ, oturma izni başvurularında alınan ücreti Devletçe tanınan mültecilerden almamaktadır. Fakat, başvurunuzla ilişkili olabilecek tıbbi masrafları sizin karşımanız gerekir. Yeni Zelanda dışındaki eşiniz ve bakmakla yükümlü olduğunuz çocuklarınızın da Yeni Zelanda’ya gelip burada yaşamaları için oturma izni başvurunuzda dahil edilmeleri gerekir.

Çalışma vizesi

Mülteci statünüz tanındıktan sonra, ve oturma vizenizle ilgili kararın verilmesini beklerken, bir çalışma vizesi alma hakkınız olabilir. Bu sizin bir iş bulup geçinmenize imkan tanır. Çalışma vizesine başvurmak için, çalışma vizesi başvuru formunu doldurmanız gerekir.

immigration.govt.nz/documents/forms-and-guides/inz1015.pdf

Üçüncü sayfadaki “Mülteci veya Koruma statüsü talibi” (Refugee or protection status claimant) kutusunu işaretleyin ve Devletçe tanınan bir mülteci olduğunuzu belirtin. Bu vizeye başvuru ücrete tabi değildir. Tamamlanmış başvurunuzu aşağıdaki adrese gönderin:

Immigration New Zealand
P O Box 76895
Manukau City 2241
Auckland

Aileye kefillik

Eş veya bakmaya yükümlü olduğunuz kişiler dışındaki aile üyelerine de Yeni Zelanda’da kalıcı oturum için kefil olabilirsiniz. Daha fazla bilgi için Mülteci Aile Destek Kategorisi (Refugee Family Support Category) sayfasını ziyaret edin.

immigration.govt.nz/new-zealand-visas/apply-for-a-visa/about-visa/refugee-family-support-resident-visa

Göçmenlik İletişim Merkezi

Vizeler ve göçmenlikle ilgili diğer konular için, INZ İletişim Merkeziyle iletişime geçin: 0508 55 88 55.

immigration.govt.nz/contact

İş Bulmak

Eğer size çalışma vizesi verilirse, bir iş bulmak isteyebilirsiniz. TradeMe ve Seek gibi web sitelerinde pek çok iş fırsatı listelenmektedir ve buralar iyi bir başlangıç noktasıdır. Yeni Zelanda Kariyerler (Careers New Zealand) sitesinde adım adım iş bulmanıza yardımcı olmak için hazırlanmış bir rehber vardır.

trademe.co.nz/jobs

seek.co.nz

careers.govt.nz/job-hunting/new-to-new-zealand/a-step-by-step-guide-to-finding-a-job-in-nz

Yeni Zelanda Kızıl Haç (New Zealand Red Cross) kurumu, Devletçe tanınan mültecilerin iş bulmalarına yardımcı olmak için İş Bulma Patikaları programını sunmaktadır:

redcross.org.nz/what-we-do/in-new-zealand/refugee-programmes/pathways-employment

Vergi numarası ve banka hesabı

Yeni Zelanda'da çalışmak, ya da Çalışma ve Gelir (Work and Income) biriminden yardım ödemesi almak istiyorsanız, Kamu Gelirleri idaresinden (Inland Revenue) bir vergi numarası almanız gerekmektedir. Bu numarayı almak için, önce Yeni Zelanda'da bir banka hesabı açmanız gerekir. Çoğu banka sizden aşağıdaki belgeleri isteyecektir:

- İki farklı kimlik belgesi. Örneğin, pasaport, ehliyet ya da nüfus cüzdanı.
- Adres kanıt belgesi. Örneğin, bir devlet kurumu veya hizmet sağlayıcısından (mesela elektrik veya su idaresinden) adresinize gelmiş bir mektup.

Yeni Zelanda'da banka hesabı açtıktan sonra, Kamu Gelirleri idaresine vergi numarası için baş vurabilirsiniz.

govt.nz/browse/tax-benefits-and-finance/ird-numbers/get-an-ird-number

Gelir Yardımı ve diğer yardımlar

Eğer mali açıdan geçinmeniz mümkün değilse, Sosyal Gelişim Bakanlığı'nın sağladığı yardımlardan faydalanma hakkına sahip olabilirsiniz. Daha fazla bilgi için, yerel Çalışma ve Gelir şubenize başvurun.

workandincome.govt.nz/about-work-and-income/contact-us/find-a-service-centre

workandincome.govt.nz/map/income-support/main-benefits/emergency-benefit/refugee-or-protection-claimant-01

İşçi hakları

Yeni Zelanda'daki her işçinin yasal hakları vardır. Örneğin, size iş sözleşmenizin yazılı bir kopyasının verilmesi ve en az asgari ücret ödenmesi gerekir. Asgari haklar konusunda daha fazla bilgiyi Yeni Zelanda İstihdam (Employment New Zealand) kurumundan öğrenebilirsiniz.

employment.govt.nz/minimum-rights-of-employees

Barınma

Eğer kalacak bir yer arıyorsanız, TradeMe adresinde, kiralık ev, apartman dairesi veya oda bulabilirsiniz. Eğer kalacak yer bulmakta güçlük çekiyorsanız, mali yardım veya diğer yardım türlerini almaya hakkınız olabilir. Daha fazla bilgi için yerel Çalışma ve Gelir (Work and Income) şubenize başvurun. If you need accommodation you can find houses, apartments and individual rooms to rent on TradeMe.

trademe.co.nz/property

workandincome.govt.nz/about-work-and-income/contact-us/find-a-service-centre

hnzc.co.nz

Eğitim

Yeni Zelanda'da 6 ila 16 yaş arasındaki tüm çocuklar okula gitmelidir. Size yakın okullar hakkında bilgiyi Eğitim Şart (Education Counts) adresinde bulabilirsiniz.

educationcounts.govt.nz/find-school

education.govt.nz/school/student-support/refugee-background-students

Sağlık

Yeni Zelanda'da, sağlık bakımıyla ilgili çoğu işlemin maliyetini düşüren bir kamusal sağlık sistemi vardır, fakat bu hizmet bütünüyle ücretsiz değildir. Devletçe tanınan mülteciler ve bu statüye talip olanlar bu hizmetten yararlanma hakkında sahiptir. INZ'den, başvurunuzun incelendiğine veya mülteci statünüzün tanındığına dair mektup getirmeniz gerekir.

Sağlık Bakanlığı web sitesinde, mülteciler, mülteci başvurusu yapmış olanlar ve koruma altındaki kişilerin kamusal sağlık ve engellilik hizmetlerinden faydalanma konusunda hazırladığı bir rehber vardır.

health.govt.nz/new-zealand-health-system/eligibility-publicly-funded-health-services/guide-eligibility-publicly-funded-health-services/refugees-and-protected-persons

Eğer Auckland'da yaşıyorsanız, bu paket içinde, mültecilere veya mülteci statüsü taliplerine indirimli hizmet sağlayan doktorların (Pratisyen Hekimlerin – “General Practices” veya “GP”) listesinin olduğu, temel bakım ile ilgili bir broşür bulabilirsiniz. Yaşadığınız yere yakın bir Pratisyen Hekimin muayenehanesine kayıt olmalısınız.

Eğer acil tıbbi bakıma ihtiyacınız varsa, 111'i arayın ve ambulans çağırın.

Yeni Zelanda'nın sağlık hizmeti sistemi için Yeni Zelanda Şimdi (New Zealand Now) sitesini ziyaret edin.

newzealandnow.govt.nz/living-in-nz/healthcare/healthcare-services

İngilizce dil

Eğer ihtiyacınız varsa, İngilizce dil kurslarına kayıt olabilirsiniz. Yakinosunuzdaki İngilizce dil kurslarını New Zealand Now sitesinden bulabilirsiniz:

newzealandnow.govt.nz/live-in-new-zealand/english-language/find-an-english-language-class

Veya İngilizce Dil Ortakları (English Language Partners) sitesini ziyaret edebilirsiniz:

englishlanguage.org.nz

Sürücülük

Sürücü ehliyetleri veya sürücü kayıt işlemleri, emniyet kemeri güvenliği, araç kayıt işlemleri ve sağlık teminatı hakkında daha fazla bilgi için Yeni Zelanda Ulaşım Ajansı (NZ Transport Agency) ile iletişime geçin.

Web sitesi: nzta.govt.nz

Motorlu araç ehliyet ve kayıt işlemleri için telefon numarası: 0800 10 88 09

Sürücü ehliyeti için telefon: 0800 82 24 22

Mülteci Sürücü Programı

Eğer acemi ehliyeti (learners license) sahibi, Devletçe tanınan bir mülteciyseniz Açık Yol sürücü eğitim programımıza katılma hakkınız olabilir. Katılmak için gereken şartlar:

- Makul seviyede İngilizce

- Geçerli bir Yeni Zelanda Sürücü Ehliyetine sahip olmak
- 12-16 hafta süresince haftada 2-3 saat müsait olmak

Sizin bölgenizdeki program hakkında daha fazla bilgi için, Açık Yol Sürücü Eğitim Koordinatörlerimizle iletişime geçin:

- Auckland – Telefon: 09 262 9042 veya 027 581 5126 | E-posta: rdtauckland@redcross.org.nz
- Palmerston North – Telefon: 06 356 8152 veya 021 0842 0780 | E-posta: poe.zaw@redcross.org.nz
- Nelson – Telefon: 021 255 8550 | E-posta: rdtnelson@redcross.org.nz
- Dunedin – Telefon: 03 477 1527 veya 027 576 4743 | E-posta: rddunedin@redcross.org.nz

immigration.govt.nz/drivingmentor

Yerleşim destek hizmetleri

Devlet

New Zealand Now, Yeni Zelanda'da yaşam hakkında resmi bir devlet sitesidir. İş bulma, çalışan hakları, yeni bir ülkeye alışmak, para ve vergi, sağlık, eğitim, eğlence, İngilizce öğrenmek ve daha pek çok konuda yararlı ve güvenilir bilgi ve tavsiyeler barındırır. Sitede sizin bölgenizdeki yerel bilgileri bulmanız için bir rehber de bulunur.

newzealandnow.govt.nz

Önemli Kuruluşlar

Bazı kuruluşlar Devletçe tanınan mültecilere ve bu statüye talip olanlara, hizmetlere ulaşmaları ve Yeni Zelanda'ya yerleşmeleri için destek verir.

Ulusal Kuruluşlar

Vatandaş Tavsiye Bürosu

Vatandaş Tavsiye Bürosu (Citizen Advice bureau), göçmenlere, Göçmen Bağlantısı (Migrant Connect) adlı tavsiye ve yardım hizmetleri sunar.

cab.org.nz/gethelp

Ayrıca, Dil Bağlantısı (Language Connect) adlı bir ücretsiz tercüman hizmeti de sunar:

cab.org.nz/languageconnect

Topluluk hukuku

Topluluk hukuku (Community law), sınırlı kaynakları olan kişilere, sorunlarını çözebilmeleri için, ücretsiz olarak ilk hukuki danışma hizmetini sağlayabilir.

communitylaw.org.nz/free-legal-help/eligibility

Kızıl Haç

Yeni Zelanda Kızıl Haçı, Devletçe tanınan mültecilere, İş Bulma Patikaları gibi çeşitli destek hizmetleri sunar.

redcross.org.nz/what-we-do/in-new-zealand/refugee-programmes

redcross.org.nz/what-we-do/in-new-zealand/refugee-programmes/pathways-employment

Bölgesel Gruplar ve Kuruluşlar

Auckland

Mülteci Destek Vakfı (Asylum Seeker Support Trust) – Auckland'daki mültecilere kalacak yer ve destek hizmetleri sağlar.

Web sitesi: aucklandrefugeecouncil.org

E-posta: clientservices@asst.org.nz

Telefon: (09) 828 6067

Auckland Bölgesel Göçmen Hizmeti (Auckland Regional Migrant service)– bilgi ve tavsiye verir, sizi diğer destek hizmetlerine yönlendirebilir.

settlement.org.nz

Hayatta Kalan Mülteciler Yeni Zelanda (Refugees As Survivors New Zealand)– danışmanlık ve vücut terapisi sunar.

rasnz.co.nz

Yeni Zelanda Mülteci Konseyi (Refugee Council of New Zealand) – Mülteci ve mülteci statüsü taliplerine tavsiye, bilgi ve yardım sağlar.

rc.org.nz

Waikato/Hamilton

Waikato Yerleşim Merkezi (Settlement Centre Waikato) (daha önce Waikato Mülteci Kaynak Merkezi olarak bilinirdi) – yeni gelenlere Hamilton ve Waikato bölgelerine başarılı bir şekilde yerleşmeleri için yardımcı olur.

Web sitesi: scw.org.nz/contact

Telefon: (07) 853 2192

E-posta: info@scw.org.nz

Adres: 46G Boundary Road, Hamilton

Wellington

Değişim Getirenler Mülteci Forumu (ChangeMakers Refugee Forum) – Savunma ve topluluk gelişimi yöntemleriyle mülteci kökenli kişilere yardım eder.

crf.org.nz

Mülteci Travma Tedavi (Refugee Trauma Recovery) – Kızıl Haç ile işbirliği içinde, işkence mağdurlarına uzman zihinsel sağlık hizmetleri sunar.

redcross.org.nz/what-we-do/in-new-zealand/refugee-programmes/refugee-trauma-recovery

Christchurch

Christchurch Yeniden Yerleşme Hizmeti (Christchurch Resettlement Service) – Christchurch’de yaşayan mülteci ve göçmen kökenli kişilere, Yeni Zelanda’ya başarıyla yerleşmeleri için destek verir.

Web sitesi: crs.org.nz

Telefon: +64 (03) 335 0311

E-posta: admin@crs.org.nz

Adres: Level 1, 283 Lincoln Road, Addington, Christchurch 8024